

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA BEŠEIMININKIO, KONFISKUOTO AR KITAIP VALSTYBEI PERDUOTO TURTO REALIZAVIMAS IR NAIKINIMAS

2011 m. lapkričio 30 d. Nr. VA-P-60-4-20
Vilnius

Auditas atliktas, vykdant 2011-04-04 pavedimą Nr. P-60-4

Auditą atliko valstybinių auditorių grupė:
Darius Tartėnas (grupės vadovas)
Kristina Vaivadienė
Nomedą Poteliūnienė

Auditas pradėtas 2011-04-04
Auditas baigtas 2011-11-30

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

SANTRAUKA

Bešeimininkį, konfiskuotą, paveldėtą, į valstybės pajamas perduotą turtą, daiktinius įrodymus, lobius ir radinius (toliau – bešeimininkis turtas), t. y. nekilnojamąjį (pastatus, patalpas ir kt.), kilnojamąjį (transporto priemones, rūbus, avalynę, tabaką ir jo gaminius, alkoholį ir kt.) ir finansinį turtą (vertybinius popierius ir kt.), gali administruoti bet kuri valstybės ar savivaldybės institucija, kurios žinion toks turtas pateko. Bešeimininkį turtą realizuoja Valstybinė mokesčių inspekcija ir Lietuvos Respublikos muitinė. Turtą, kuris negali būti realizuojamas, pripažįsta atliekomis arba organizuoja jo naikinimą valstybės ar savivaldybių institucijos, kurių žinioje jis yra.

Duomenų apie viso valstybei perduoto bešeimininkio turto vertę, kiekį, visų institucijų patirtas administravimo išlaidas nėra. Apibendrintais duomenimis apie joms perduotą bešeimininkį turtą disponuoja tik Valstybinė mokesčių inspekcija ir Lietuvos Respublikos muitinė: 2010 m. šios institucijos realizavo turto už 7,5 mln. Lt, sunaikino – už 31,1 mln. Lt. Nors bešeimininkio turto realizavimo apimtys 2010 m., lyginant su 2009 m., išaugo 1,4 karto, naikinimo – 12 kartų, tačiau šio turto likutis padidėjo 1,8 karto. Atlikdami valstybinį auditą „Bešeimininkio, konfiskuoto ar kitaip valstybei perduoto turto realizavimas ir naikinimas“, vertinome, ar bešeimininkis turtas realizuojamas ir naikinamas efektyviai.

Nustatėme, kad teisės aktais Valstybinei mokesčių inspekcijai pavesta bešeimininkio turto administravimo funkcija yra jai nebūdinga. Bešeimininkį turtą ji realizuoja nepakankamai efektyviai, nepakankamai užtikrina tabako ir jo gaminių naikinimo kontrolę.

Bešeimininkio turto administravimas susijęs su Bendrijos muitų ir nacionalinių teisės aktų nuostatų įpareigojimu Lietuvos Respublikos muitinei užtikrinti Bendrijos muitinio statuso neturinčių prekių muitinę priežiūrą ir tai yra susiję su jos misija, paskirtimi. Tačiau jos pareigūnui nedalyvaujant kitoms institucijoms naikinant Bendrijos prekių muitinio statuso neturinčių tabako ir alkoholio gaminius ir/ar neturint visos informacijos apie kitų institucijų sulaikytas Bendrijos muitinio statuso neturinčias prekes arba gaunant ją pavėluotai, Lietuvos Respublikos muitinė negali užtikrinti šių prekių muitinės priežiūros.

Bešeimininkio turto administravimas yra nebūdinga ir Valstybės sienos apsaugos tarnybos ir Policijos funkcija. Šiose institucijose nepakankamai užtikrinama tabako ir jo gaminių naikinimo kontrolė.

Siekiant efektyvesnio bešeimininkio turto administravimo, Lietuvos Respublikos Vyriausybei rekomendavome nekilnojamojo turto ir vertybinių popierių administravimą perduoti centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojui, numatyti priemones kilnojamojo turto administravimo centralizavimui.